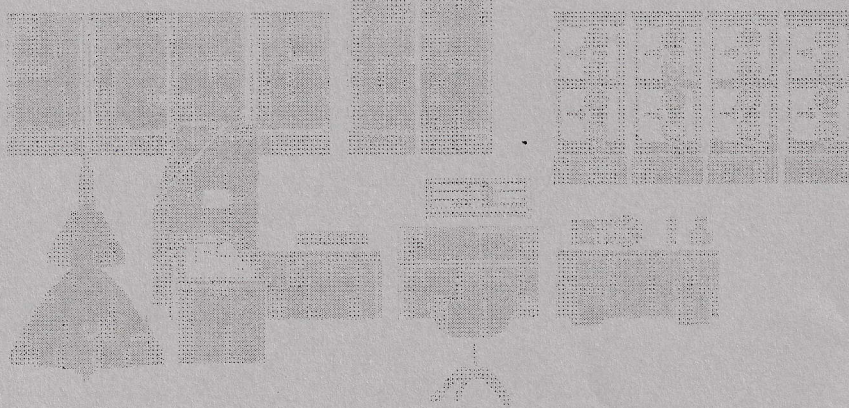


MEMLEMSBLAD

DATASAAB_s **VÄNNER**



Datsaabs Vänner - En ideell förening för datorhistoria och IT - utveckling

Ordförande har ordet - sid 2

Protokoll från årsmötet - sid 3

Ekonomirapport - sid 5

Revisionsberättelse - sid 6

Sagan om den stora datamaskinen - sid 6

“Bud” Lawson belönad - sid 7

Kort introduktion till pekare - sid 7

Minns ni Beverloo - sid 8

Minnesord över Lennart Claesson - sid 11

Nytt år med Datsaabs Vänner - sid 12

NR 1 - FEBRUARI 2001 - ÅRGÅNG 8

Utgivare: Lennart Pettersson, tel 013-662 83, email lenp@algonet.se

Redaktör: Sven-Erik Järkelid, tel 013-701 21, email ibs769n@tinet.se

Adress: c/o Sven-Erik Järkelid, Ärenprisivägen 36, 590 62 LINGHEM

Hemsida: <http://webhotell.correnstorg.com/datsaab/>

Nytt och gammalt.

Jag har köpt en ny GSM-telefon. En liten behändig grej, som inte är större än att t.o.m. frugan kan tänka sig att ha den i väskan. Även om hon gärna såge att den var större när hon skall ringa med den. D.v.s. som en perfekt damsko – 39 utanpå och 42 inuti! Den innehåller allt som en kommunikationstörstande generation kan drömma om. WAP, textmeddelanden, telefonbok (där jag får plats med numren till nästan alla i familjen). Och *modem*! Det senare nånting som säkert får gammalt telefonfolk att vrida sig i plågor. Jag råkade nämligen – i all oskuld – fråga ett par telefonkonstruktörer varför man inte byggde in modem i alla telefoner. Jag önskade att jag kunde sjunkit genom jorden. Blickarna var minst sagt nedlåtande. Sån blasfemi var strängt förbjuden av "Verket" (Televerket) och CCIT. Men det var nog inte utan orsak, för att koppla (strappa) ett modem rätt verkade vara – även för rutinerade modemininstallatörer (fick bara göras av Televerket!) – som att spela bingo-lotto.

Så visst går utvecklingen framåt. Även om den kan ifrågasättas ibland. När jag berättade om mitt telefonköp för en god vän och bredde ut mig om alla finesser, så ifrågasatte han om folk verkligen skulle gå omkring på stan och skicka e-post och surfa på nätet. Ja det undrar jag också, men med tanke på att det inte var länge sen man ville vara i enrum när man ringde och beställde taxi och man i dag går omkring på stan och talar högt om diverse intima mellanhavanden så förstår man att det snart uppstår behov av att surfa på sta'n. Och ungarna har ju redan ett oemotståndligt behov att skicka textmeddelanden till varandra. Undras hur intima de är eftersom de inte kan prata högt om dem i dessa tider?

Och visst hade det varit "gefundenes fressen" om man hade kunnat smyga in på "nätet" och fått lite hjälp när man hade tenta i skolan!

1964 gjorde jag min första tjänsteresa till USA. Bland all högteknologi utgjorde telefonin ett undantag. För att ringa ett kvarter bort behövde man ibland bli kopplad av en telefonist. Hemma hade vi "petmoj" (fingerskiva) som kopplade oss vart som helst redan i min ungdom. Bara om man ville ringa till mera avlägsna trakter behövde man hjälp av en

telefonist. Så för att framhäva ovanan att umgås med så gammalmodig teknik bad jag någon av värdarna ringa upp åt mig när jag behövde använda telefon.

Det här med telefonist, som kopplade alla samtal en gång i tiden, hade ju både för och nackdelar. Man behövde sällan komma ihåg numren till folk. Det var bara att säga vem man ville tala med så blev man sammankopplade. Och inte behövde man sitta och lyssna till en massa ringsignaler utan att någon svarade. Man fick direkt besked: "Dom är inte hemma, dom har åkt till sta'n i dag. Ska jag koppla upp er när dom kommit hem?" Man slapp lyssna till en telefonsvarare som käckt meddelar att "Detta är P's automatiska telefonsvarare. Vi kan inte ta ditt samtal just nu o.s.v." Och nog var det bra för telefonräkningen att det kom in en röst var tredje minut och sa; "Slut på perioden!" och man lite raskt måste besluta sig för om man skulle svara: "Får jag en till fröken!" För s.k. "flåsare" och förälskade par som bara frambringade en och annan suck måste det dock ha stört stämningen när telefonfröken kom in och undrade; "Pågår det samtal här?"

En del myndigheter och prominenta personer hade inte ens ett telefonnummer utan man hade "namnanrop". En finess som återkommit. När jag köpte min GSM så undrade försäljaren om jag inte ville ha en apparat med s.k. röststyrning. "Du behöver bara säga vem du vill ringa till så ringer apparaten upp automatiskt", sa han. Men det vågade jag mig inte på. Det finns ju en viss risk att man i vänners lag nämner någon vid namn och så ringer den upp utan att man märker det. Jag skulle själv inte må bra av att bli uppringd på det sättet och sen kunna sitta och lyssna till vad folk verkligen tycker om mig.

En bra finess är dock att man kan ställa in olika ringsignaler beroende på vem som ringer. När man är ute med "gänget" och "Arbetets söner" klingar ur "nallen" så vet man att det är frugan som ringer och vill att man ska komma hem och utföra nå't nyttigt arbete. Då låter man bara bli att svara och skyller på att det inte hörts nånting på grund av dåliga mottagningsförhållanden. Ja det finns många möjligheter i det avseendet om man inte har rent mjöl i påsen.

Man kan faktiskt tala om att urmodiga funktioner kommer tillbaka i ny tappning. Nu väntar jag bara på en fjäderdriven GSM-telefon så man slipper batterierna. Men det får väl bli en utopi. Dagens barn vet ju inte vad en drivfjäder är. "Va smart!", sa en kille när jag visade en fjäderdriven klocka. "Varför har dom inte kommit på det tidigare?"

I övrigt mår jag och Datasaaabs Vänner bra. Vi har ett lager av osålda böcker och utrustning till museet som vi måste hitta ett nytt förvaringsställe till. Har Du ett förslag? Allt är sig tämligen likt. Största förändringen är att Göran Ekelund har lämnat posten som ansvarig för distributionen. Han har ersatts av Lennart Karsberger. Ett STORT TACK till Göran, och hans fru, för deras värdefulla insatser under många år. Och välkom-

men i styrelsen säger vi till Lennart!

2000 var det sista året som Christer Ridström och DSV deltog i arbetet med IT-dygnet i Linköping. Huvudmännen och kommittén har gjort ett seriöst försök att ordna ett IT-dygn även i år, men intresset bland utställarna har varit så dåligt att man beslutat lägga ner projektet. Nånting som ett fortsatt deltagande från vår sida inte hade ändrat på.

Tyvärr har ännu en gammal Datasaaabare, Lennart Claesson, gått ur tiden. En uppskattad kollega, som vi minns för hans vänlighet och stora kunskaper.

Sköt om er!

Lennart

Protokoll fört vid årsmöte med föreningen Datasaaabs Vänner torsdagen den 7 december 2000. Plats: Restaurant Gastronom, Linköping.

- § 1. Mötets öppnande
Föreningens ordförande, Lennart Pettersson, hälsade välkommen och förklarade mötet öppnat.
- § 2. Fråga om mötet behörigen utlysts
Fastslags att mötet behörigen utlysts enligt föreningens stadgar.
- § 3. Fastställande av dagordning
Följande dagordning fastställdes:
Val av ordförande och sekreterare för årsmötet
Val av justeringsmän, tillika rösträknare
Styrelsens årsberättelse
Revisionsberättelse
Fråga om ansvarsfrihet
Val av styrelse för kommande verksamhetsår
Fastställande av medlemsavgift
Fastställande av nästa års budget
Behandling av motioner till årsmötet
Övriga frågor
Mötets avslutande
- § 4. Val av ordförande och sekreterare för årsmötet
Till ordförande för årsmötet valdes Lennart Pettersson och till sekreterare valdes Ulla-Greta Malmqvist.
- § 5. Val av justeringsmän och rösträknare
Till justeringsmän och rösträknare valdes Björn Hällberg och Lennart Karsberger.
- § 6. Styrelsens årsberättelse
Styrelsens årsberättelse och ekonomirapport för tiden 1 november 1999 - 31 oktober 2000, som publicerats i föreningens medlemsblad nr 4, 2000, godkändes.
- § 7. Revisionsberättelse
Revisionsberättelse för tiden 1 november 1999 - 31 oktober 2000 godkändes.
- § 8. Fråga om ansvarsfrihet
Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsåret 1 november 1999 - 31 oktober 2000.

§ 9. Val av styrelse, revisorer och valberedning

Mötets ordförande presenterade valberedningens förslag och följande val företogs:

Styrelse:

Ordförande	Lennart Pettersson	två år
IT-sektionen	Viggo Wentzel	ett år
Seniorsektionen	Rolf Hultqvist	ett år
Arkivsektionen	Sune Sjölund	ett år
Informationssektionen	Sven-Erik Järkelid	ett år
Boksektionen	Conny Johansson	ett år
Distributionssektionen	Lennart Karsberger	ett år

(Kassör och sekreterare, Ole Martin Eliassen och Ulla-Greta Malmqvist är valda på två år 1999 enligt stadgarna).

Revisorer:

Rolf Bergström	omval
Karl Wilhelmsson	omval

Valberedning

Beslutades att styrelsen försöker få fram kandidater till nästa års valberedning.

§ 10. Fastställande av medlemsavgift

Beslutades att medlemsavgiften skall vara oförändrad, 60:- kronor/år.

§ 11. Fastställande av nästa års budget

Styrelsens förslag till budget för nästa verksamhetsår godkändes enligt följande:

Inkomster:

Medlemsavgifter	14.500:- kr.
Boksektionen	5.000:- kr.
Summa	19.500:- kr.

Utgifter:

Boksektionen	70.000:- kr.
Drift	1.500:- kr.
Seniorsektionen	1.000:- kr.
IT-sektionen	2.500:- kr.
Informationssektionen	12.000:- kr.
Summa	87.000:- kr.

§ 12. Behandling av motioner till årsmötet

Inga motioner hade inkommit till årsmötet.

§ 13. Övriga frågor

Ordförande meddelade att styrelsen beslutat bjuda deltagarna på kvällens måltid eftersom deltagarantalet är så litet.

Ordförande informerade om femte boken som är under utarbetande.

Ordförande informerade också om Viggo Wentzels tankar om ett tekniskt museum.

En kortare diskussion följde om hur man skall få det befintliga Datasaabmuséet, som ägs av Högskolan, mer synligt.

En fråga från Bertil Knutsson: "Vad skall föreningen ägna sig åt när femte boken landat"?

En kort diskussion följde.

§ 14. Mötets avslutande

Ordförande tackade för visat intresse och förklarade årsmötet avslutat.

Kvällen avslutades med en gemensam måltid (jultallrik).

Vid protokollet dag som ovan: Justeras:

.....
Ulla-Greta Malmqvist

.....
Lennart Pettersson Björn Hällberg Lennart Karsberger

EKONOMIRAPPORT DATASAARS VÄNNER 2000

BEHÅLLNING: 2000-01-01		Kr:		
Kassa:		0,00		
Östgöta Enskilda Bank:		3 438,26		
Stadshypotek Bank:		134 298,00		
Obligationer:		0,00		
Giro:		1 503,47		
SUMMA:				
Varav reservation			70 000,00	139 239,73
INKOMSTER:				
Medlemsavgifter:	14 910,00			
Boksektionen:	850,00			
Drift, allmänt:	0,00			
Informationssektionen:	0,00			
Kontaktsektionen:	0,00			
IT-sektionen:	0,00			
Diverse bl.a. räntor:	2 371,18			
SUMMA:			18 131,18	
UTGIFTER:				
Medlemsavgifter:	0,00			
Boksektionen:	0,00			
Drift, allmänt:	2 501,00			
Informationssektionen:	9 439,10			
Kontaktsektionen:	278,00			
IT-sektionen:	125,00			
Diverse :	0,00			
SUMMA:			12 343,10	
FÖRÄNDRING:				5 788,08
BEHÅLLNINGEN 2000-12-31 :				
Kassa:	0,00			
Östgöta Enskilda Bank:	3 454,26			
Stadshypotek Bank:	96 079,00			
Obligationer:	43 565,00			
Postgiro:	1 929,55			
SUMMA:		145 027,81		<u>145 027,81</u>
Varav reservation:		70 000,00		
Varav donationer:		131 984,13		
Balans, bokprojektet:		- 5 858,05		

Björnsäter : 2001-02-12

O M Eliassen. (Kassör)

Karl Wilhelmsson (Revisor)

Rolf Bergström (Revisor)

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR TIDEN 2000-01-01 till 2000-12-31

Undertecknade, som av föreningen Datasaaabs Vänner vid ordinarie årsmöte utsetts att granska föreningens räkenskaper, får efter fullgjort uppdrag avge följande revisionsberättelse.

Vi har granskat föreningens ekonomiska redovisning, tagit del av räkenskaperna med tillhörande handlingar, kontrollerat inestående medel på postgiro och bank jämte övrigt som lämnar upplysningar om föreningens ekonomiska ställning och förvaltning. Räkenskaperna är förda med ordning och nogghet. Inkomster och utgifter under året samt föreningens ställning per 2000-12-31 framgår ur bifogade utdrag ur räkenskaperna.

Då det vid revisionen ej framkommit anledning till anmärkning, tillstyrker vi att den upprättade ekonomiska redovisningen fastställs i befintligt skick och att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Linköping den 7 februari 2001

Karl Wilhelmsson

Rolf Bergström

Sagan om den stora datamaskinen

av Bengt Jiewerts

Rubriken är titeln på en intressant bok som kom ut 1966. Boken hade undertiteln "En vision av Olof Johannesson" och blev mycket uppmärksammasad, både för innehållet och för att man undrade vem som egentligen var författaren.

Har nyligen hittat boken och läst den ur ett 35-årigt perspektiv. Visionerna omfattar tre epoker: *Datorna inleder en ny tid*, *Den stora katastrofen* och *Symbiostiden efter katastrofen*. Som synes blickar författaren långt fram i tiden. Författaren använder ordet data, datan och datamaskin. Benämningen dator kom senare, 1968. Skall här ge några exempel med komprimerade utdrag från bokens första epok för att Du ska kunna jämföra med vad som hänt.

Datan och matematikern

Matematikerna ingick en fruktbar symbios med datan. Detta utvecklade sig hela tiden så att matematikerna blev alltmer beroende av datamaskinen. Matematikens framsteg berodde sedan i lika grad av både matematikern och datan. Man spelade även schack med datan, som ibland vann över människan.

Datan automatiserar

Datan trädde ut från de matematiska institutionerna för att göra en bred insats inom samhällslivet. Den blev ett automatiseringshjälpmedel för bokföring, utbetalningar, lagerhållning m.m. samt för automationen av

fabrikerna. Arbetare och tjänstemän omskolades till att koda och ge service åt datorerna. Direktören använde datan till att räkna ut det bästa alternativet till ändringar och åtgärder beroende på konjunkturerna och alla andra förutsättningar. Han behövde ej längre gissa eller göra misstag. Datan gav det alternativ som gav bäst vinst.

Teletotal

Ett mycket viktigt framsteg gjordes genom konstruktionen av teletotal. Denna apparat var en kombination av automattelefon, radio och TV med tredimensionell bild och stereoljud. Teletotal användes för personliga kontakter, sammanträden och inköp avvaror i syntetiserade butiker. Författaren visionerar också om en miniatyrversion, s.k. minitotal, som bars i stället för armbandsuret.

Rationalisering av universitet och skolor

När datamaskinerna utvecklats vidare kunde en genomgripande rationalisering av skolor och universitet göras. Här ersattes lärarna av inlärningsmaskiner och undervisningen kunde förläggas till hemmen. Skolhusen blev överflödiga och skolans disciplinsvårigheter försvann. Lärarna fick då istället sköta inpluggningsmaskinerna.

Den vidare rationaliseringen av skolor ledde till att många kurser försvann. Det gick ju alltid att med teletotal snabbt få all behövlig

information.

Hälsfabriker

Då varje människa obligatoriskt bär en minitotal kunde denna kompletteras med en hygitotal. Denna mätte kroppens temperatur, tryck, puls med flera medicinska parametrar. Resultaten sändes av minitotal till en hälsfabrik för analys. En begynnande sjuklig process kunde då snabbt diagnostiseras och vederbörande kunde få omgående vård. Hälsfabriken var också fullt automatiserad, all personal var bortrationaliserad, vilket var fördelaktigt ur smittosynpunkt.

Krigen avskaffas

Datans enorma kombinationsförmåga användes för att analysera konflikter i och mellan länder. Denna rationella databehandlingen av problemen avlöste snart de inkompetenta och maktlystna politikernas regerande, varigenom krigen avskaffades.

Utmärkelse till "Bud" Lawson



Harold W. "Bud" Lawson, som arbetade åt Datsaab med utveckling av D23, har av "the Board of Governors of the Institute of Electrical and Electronic Engineering's Computer Society" tilldelats "2000 Computer Pioneer Award" för hans fruktbara bidrag inom datorvetenskapen.

Motiveringen till belöningen är som följer:

"For inventing the pointer variable and introducing this concept into PL/I, thus providing for the first time, the capability to flexibly treat linked lists in a general-purpose high level language".

"Bud" kommer att motta utmärkelsen vid en ceremoni i Fort Lauderdale, Florida.

En beskrivning av Computer Pioneer Award och en lista på tidigare mottagare finns på www.computer.org.

Kommentarer:

I dessa exempel har författaren en ironisk övertro på människans förmåga att använda datorn. Sedan kan man ju fråga sig varför inte t.ex. IT-företagen själva använder sig av författarens vision om datorns analysförmåga utan måste gå i konkurs. Något som ej finns med i boken är datorns enorma användning som persondator för ordbehandling, internettrafik, spel och underhållning. De senare är ju nu också en stor drivkraft för den tekniska utvecklingen. Ej heller spekulerar författaren över sådana användningsområden som vi uppfattar som negativa, t.ex. ekonomiska bedrägerier, olagligt intrång i databaser och pornografi. Beträffande visionen om krigens avskaffande så lär det nu finnas över 60 stycken konflikter på jorden.

Slutligen, författaren var ej vem som helst, han var den världsberömda svensken Hannes Alfvén (1908-1995), fysiker, nobelpristagare och professor vid KTH.

Kort introduktion till pekare

av Bengt Asker

En pekare är precis vad ordet säger, det är en variabel som pekar på någonting. Enkelt uttryckt en minnesadress.

I de första programmeringsspråken (Fortran, Algol) hanterade man större datamängder i minnet med arrayer vilket är mycket klumpigt och inte minst otydligt och svårgenomskådadt. Den första förbättringen kom med introduktionen av poster, dvs gruppering av samhörande data. Typfall: Namn, Adress, Telefonnummer. Det kom med Cobol och var ett väsentligt inslag i Algol-Genius.

Bud Lawsons pekare introducerade ett sätt att dynamiskt bygga upp datastrukturer i minnet. Genom att låta varje post innehålla en pekare till nästa post åstadkommer man s k länkade listor. Det gör det enkelt att skapa olika strukturer såsom stackar, köer, sorterade listor, träd etc. En finess är att detta sker utan att behöva flytta posterna, det är endast länkarna (pekarna) som behöver ändras.

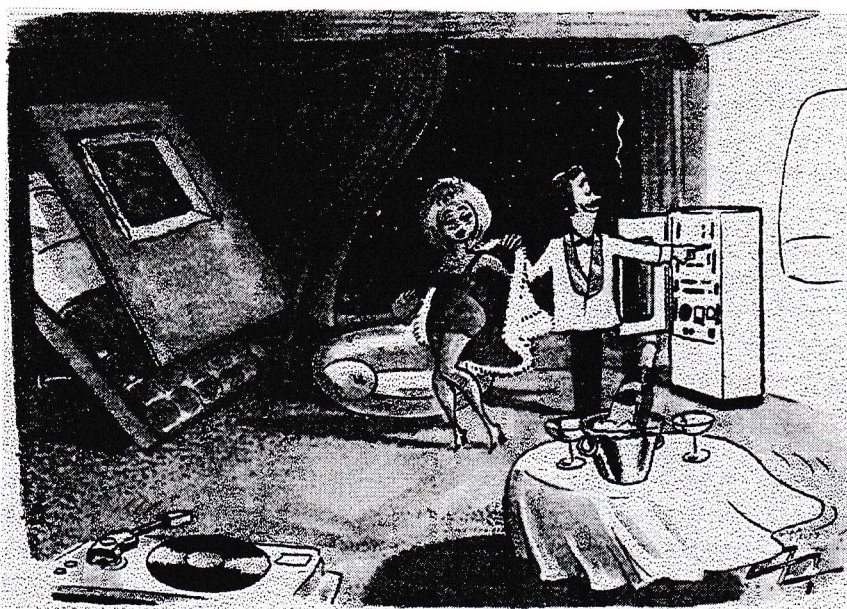
PL/I fick aldrig något riktigt genomslag utanför IBM-världen, men i det språk som länge dominerade all systemprogrammering, C, spelar pekarna en väsentlig roll. En pekare i C får peka på vad som helst (i stort sett i alla fall) vilket gör att det går att skapa oerhört effektiva och kraft-

fulla program. Men all flexibilitet har ett pris. När en pekare kan peka på allt kan den också lätt peka fel. När ni råkar ut för "Programmet har utför en förbjuden åtgärd och kommer att avslutas" är det med stor sannolikhet ett pekarfel. Typfallet är att programmet försöker använda en pekare som inte blivit ifyllt och ofta pekar på adressen noll.

I nyare språk har reglerna för hur en pekare får användas därför skärpts. I Java användes inte ordet, man talar om referenser mellan objekt, men grundprincipen är densamma. Pekare är sedan länge ett omistligt inslag i all programmering.

Minns ni

Beverloo-teckningarna i förra numret? Två som minns betydligt mer är Christer Ridström och Margaretha Beverloo-Smith, och båda lovade i ett svagt ögonblick att skriva ner sina minnen. Sedan hände ingenting... och ingenting.... Efter en diskret påminnelse bara några dagar före manusstopp hände allting på en gång... Här är resultatet tillsammans med ännu en teckning ur samma årgång.
Viggo Wentzel



Sedan hände ingenting

Att det var Beverloo som gjorde vår väggalmanna-nacka på Datasaab, det var redan klart när jag började på informationsavdelningen på 70-talet. Jag minns inte hur många år den hade funnits, men jag minns att den var oerhört eftertraktad. Det var ett riv och ett slit efter almanackorna och Datasaabs medarbetare stod och fjäskade i dörrhålet när leveransen kom.

Beverloos teckningar stod högt i kurs. Hans associationsvärld var klart mansorienterad, därav uppskattningen hos dåtidens ADB-männskor. Brudar och bilar var de främsta kännetecknen. Feminismen och könsrollsdebatten hade inte fått riktigt fotfäste på den tiden, och väl var väl det, för annars hade vi varit många minnen

Åh jo – det hände massor!

Jaha ja. Så sätter man psykologisk press på folk på ett elegant sätt. "Hon kan leverera i tid" skriver Christer, och därmed är jag ju absolut tvungen att leva upp till denna stora skillnad mot min salig far.

"Skriv ett par rader om hur det var därhemma, hur ni upplevde George's leveransvänder" bad mig min f d byråchef.

Ja, jistanes. Egentligen borde mamma berätta, för hon var ju betydligt mer involverad i det hela än jag.

Hur många gånger fick hon inte slänga sig i bilen och köra ikapp med klockan för att få med en teckning med sista nattåget eller första morgonflyget ner till ett tryckeri någonstans....

fattigare.

Minnen ja. Jag minns när "årets" almanacka skulle göras. Här gällde det internt att fördela ut gracerna så att alla produktområden blev representerade. Men det är klart, vissa områden var mera tacksamma än andra att göra något kul av, det ska villigt erkännas. Hur som helst så gjordes en viss fördelning och information om vilka områden som skulle finnas med överfördes till Beverloo.

Vi samlade ihop broschyrer, texter och bilder. Någon gång minns jag att Beverloo kom ner till Linköping, men oftast skickades grejerna upp till Stockholm. Vi ringde och pratade med honom, försökte hitta kluriga saker som skulle passa på bilderna. Oftast blev det något besök i Stockholm där vi muntligt gick igenom årets idéer. OCH ... färdigtidpunkten lades fast. Almanackan skulle ju komma ut en viss tid. Tyckte vi alltså. Jodå, det var inga problem. Skönt tänkte vi. Sedan hände ingenting. Och ingenting. Och ingenting.

Den kritiska dagen för leverans av teckningarna från Beverloo började närma sig. Vi ringde. Inga problem! De var på gång. Skönt tyckte vi. Pålitliga leverantörer är guld värda. Sedan hände ingenting. Och ingenting.

Nu var det en vecka kvar till den utlovade leveransen av teckningarna. Tryckeriet hörde av sig och undrade om sakerna var på rull. Jajamensan, sa vi Dom kommer som planerat. Beverloo har lovat. Sedan hände ingenting.

Dagen D kom. Inga teckningar. Telefon till Beverloo. Jodå, han skulle skicka dom i morgon. Tyvärr en viss försening. Okey tyckte vi. Okey sa tryckeriet, det klarar vi.

Efter några dagars väntan. Fortfarande inga teckningar. Men nu kom skisserna! Herregud hade han inte gjort färdigt teckningarna???? Jodå skisserna var bra med vissa korrigeringar. Produktchefer och andra var naturligtvis besvikna över att inte alla kretskorten syntes tillräckligt, men det var vi vana vid. Vi lovade att prata med Beverloo, men det gjorde vi aldrig.

Skisserna åter till Beverloo. Inte med fax och mail. Det fanns inte. Järnväg express eller Saabs chaufför klarade detta. Fråga: När kommer de färglagda och färdiga teckningarna? Inga problem, ni har dom i morgon eller övermorgon!!! Skönt, för tryckeriet har reserverat

Hon satte kuvertet i handen på konduktören när dörrarna stängdes, och så gick tåget. Några pappersexerciser i speditionssluckan fanns inte tid till.

Pappa hade då suttit vid ritbordet hela dagen och hela natten och när mamma slog igen ytterdörren hade han redan slocknat. Uttömd. (Den markservice mamma bestod honom med bör faktiskt omvittnas. Utan den hade det nog inte blivit så många leveranser ens i sista minuten.) När snilleblixten slagit ner, kunde inget hejda honom. Då skapade han odödligheter.

Men vägen dit....

Man kunde alltid se på pappa när något stort uppdrag började närma sig deadline. Han som alltid var blixtsnabb i repliken och hade ett skämt på tungan, blev plötsligt inåtvänd och frånvarande. Han grubblade, läste, testade tankar, gjorde anteckningar, tog långa bad. Han gick inte i närheten av ritbordet. När idén väl hade landat gick han inte därifrån.

Betänk att allt på den här tiden var hantverk. Det var många steg från idé till tryckunderlag. Originalet gjorde pappa själv. Jag minns lager på lager av "smörpapper" med olika färgangivelser och tuschteckningar på speciella rasterpapper. Han doppade penseln i något till synes ofärgat bläck, och så blev pappret alldeles pricktigt. Det var som trolleri.

När jag var liten flicka älskade jag att hänga vid kanten av hans stora ritbord och titta på. Jag frågade och frågade och han svarade tålmodigt medan tuschpennan raspade.

Det var oerhört fascinerande hur han lät handen flyta över pappret och så blev det roliga figurer, gnistrande bilar, spännande rymdfarkoster, tanter med stora tuttar och getingmidjor, flygplan, rubriker och textsjok. Det liksom bara BLEV. Han tvekade inte ens mellan strecken.

Då och då lutade han sig tillbaka, kisade mot teckningen och mönstrade den kritiskt.

Pappas krav på sig själv översteg alla andras. När jag började stappla i hans fotspår som ung journalist, sa han till mig: "Se till att varje grej du levererar har en knorr! Lämna aldrig ifrån dig något mediokert!" Det har jag försökt leva upp till i min skribentvardag, men i ärlighetens namn inte alltid orkat.

Pappa däremot, orkade. Därför tog skapandet en sådan tid. Därför vållade det honom en sådan

pressarna och bokbinderiet står redo. Nu börjar det kosta pengar! Sedan hände ingenting.

Telefon till Beverloo. Jodå - de hade redan skickats. På den tiden hade vi inte hört talas om uttrycket "The check is in the mail" så vi trodde honom. Sedan hände ingenting.

Telefon till Beverloo. Tyvärr - det hade blivit något vajsing, så de skickas i morgon. Sedan hände ingenting.

Fel av mig att säga så - för jag gissar att det hände otroligt mycket. I Beverloos huvud. Han vändades och vändades som alla stora konstnärer gör. Hjärnan gick säkert varm. Och dessutom gissar jag - så hade han hundra andra bollar i luften samtidigt, så frustrationen var nog stor även för detta. Och sedan hade han ju en familj gissar jag. Nä förresten det vet jag, för dottern Margaretha Beverloo jobbade hos mig för många år sedan. Hon var copywriter på vår reklambyrå och hade ärvt pappans talang att åstadkomma bra grejer. Inte bilder som han, men väl texter. På en punkt skilde hon sig dock från pappan. Hon kunde få saker och ting färdiga i tid.

Hur pappan egentligen hade det, hur han vändades, beskriver Margaretha här intill.

Ur minnet

Christer Ridström

PS Det hände inte bara ingenting. Det hände också någonting. Sent omsider kom teckningarna. Tryckeriet och bokbinderiet jobbade övertid. Leveranser gick med express och extra tillägg. Medarbetarna stod utanför dörren och tiggde och bad. Kunderna var upphetsade. Efteråt verkar allt så enkelt och klart. Och minnet av Beverloo känns ljukt och fint. DS

vända. Och därför säger folk till mig än idag, 18 år efter hans för tidiga död, "din pappa var ett geni!"

Jag vet inte om han var ett geni, men jag vet att han var unik. Ingen har riktigt axlat hans mantel. Det finns skickliga illustratörer, det finns fyndiga skämttecknare och det finns tecknande kolumnister. Men ingen besitter hans ofantliga mångsidighet. Han kunde ju ALLT.

Min son föddes några månader efter pappas död. Dom fick aldrig träffas. När sonen var fem år stod vi en gång och njöt av en alldeles ovanligt vacker kvällshimmel, med fantastiska molnmönster och en färgskala som skiftade från orange till lila. "Har du sett vad vackert" sa jag. "Jaa", svarade sonen, "det är nog morfar som har målat det".

Kanske hade han det. I himlen finns det nog inga leveranstider att passa.

Margaretha Beverloo-Smith

Minnesord över Lennart Claesson

Lennart Claesson avled den 5 januari efter en tids sjukdom. Han skulle närmast fyllt 70 år.

Lennart anställdes 1960 som programmerare vid Svenska Aeroplan Aktibolaget. Han kom först att utveckla beräkningsprogram för Saabs första dator Sara men kom senare att ingå i den organisation ur vilken Datasaab skapades. Han fick ansvaret för uppbyggnad och ledning av kundassistansverksamheten en nog så svår uppgift vid denna tidpunkt då tillgången på erfarna systemmän och programmerare var ytterst begränsad. En väl fungerande kundassistans var en viktig ingrediens i framgången med D21.

Lennart hade breda humanistiska intressen och som pensionär började han studera filosofi. Han var ytterst sympatisk och trivsamt kamrat som vi saknar mycket.

Sven Yngvell